

מדינת ישראל
משרד המשפטים

פרקליטות המדינה
המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין
תאריך: י"ח תמוז תשס"ח
21 יולי 2008
מספרנו: 799-02-2008-000637

אל: תובעי הוועדות המקומיות והמחוזיות לתכנון ולבנייה

א.ג.נ.,

הנדון: הדיון בבקשה לעיכוב ביצוע צו לפי סעיף 207 לחוק התכנון והבנייה –

עמדת פרקליטות המדינה והנחייה

מצ"ב לעיונכם החלטת בית המשפט העליון (כבוד השופט לוי), בע"פ 5282/08, **דרויש ואח' נגד מדינת ישראל**.

במקרה זה הסכמנו להחזרת דיון בבקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין, שכלל קנס וצו הריסה שיפוטי, לבית המשפט המחוזי, מן הטעם שהדיון בבקשה, שעניינה היה רכיבי הקנס והצו שבגזר הדין לא התקיים במעמד הצדדים. בית המשפט העליון קיבל את עמדתנו זו וקבע כדלקמן:

"אכן, נפל פגם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי כאשר הכריע בבקשה לעיכוב ביצועו של העונש ללא נוכחות הצדדים. לפיכך, אני מחליט לבטל את ההחלטה נושא הבקשה, והתיק יוחזר לבית המשפט המחוזי כדי שיקיים את הדיון בשאלת עיכוב ביצועו של העונש במעמד הצדדים".

בהזדמנות זו אני מבקש לשוב ולהבהיר את עמדתנו בעניין קיום דיון במעמד שני הצדדים בבקשות לעיכוב ביצוע צווי הריסה שיפוטיות, שניתנו במסגרת גזר דין, כדלקמן:

1. דיון בבקשה שכל עניינה עיכוב ביצוע צו שניתן מכוח סעיף 205 לחוק התכנון והבנייה

א. דיון כזה מתקיים מכוח סעיף 207 לחוק התכנון והבנייה, שהוא סעיף מיוחד שעניינו וכותרתו "מועד לביצוע הצו". דיון זה אינו מתקיים מכוח סעיף 87 לחוק העונשין, מן הטעם שצו לפי סעיף 205 אינו בבחינת "עונש" (בג"ץ 28/50, **מינצר נ' הועדה המקומית לבניה ותכנון עיר ת"א**, פ"ד ד' 492) והיות וכאמור בעניין זה קיימת ההוראה המיוחדת בסעיף 207. כך, הדיון בבקשה לעיכוב ביצוע צו אינו דיון בעיכוב ביצוע "עונש", הגם שבמקורו ניתן במסגרת גזר דין, ואין חובה שבדין

שיתקיים במעמד הצדדים (השווה: ע"פ 10023/07, סבן בע"מ ואח' נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "אונו". באותו מקרה נשיאת בית המשפט העליון לא ראתה מקום להחזיר לבית המשפט המחוזי דיון בבקשה לעיכוב ביצוע צו, אף שהדיון לא התקיים במעמד הצדדים).

ב. ההחלטה האם לקיים את הדיון במעמד הצדדים מסורה לבית המשפט הדן בבקשה, על פי שיקול דעתו. עמדתנו היא שבמקרים מסויימים בית משפט רשאי **לדחות** בקשה על הסף, בהחלטה מנומקת, גם בלא תגובה מן הצד השני (למשל, כשהבקשה אינה מגלה עילה, או שמהבקשה עולה שלא חל שינוי נסיבות משמעותי מאז החלטה בבקשה קודמת וכיו"ב). עם זאת, ככלל, לא יהא מקום לקבל בקשה לעיכוב ביצוע צו בלא לקבל את תגובת הצד השני.

ג. עמדתנו היא שיהא מקום לקיים דיון במעמד הצדדים, באחד משני המקרים הבאים:

(1) במקרים בהם עולה מהבקשה שמבחינה עניינית יש צורך בבירור הבקשה בבית המשפט, במעמד הצדדים ולא יהא די בהגשת תגובה בכתב; או **(2)** במקרים בהם לאחר שניתנה תגובת הצד השני בכתב מתברר שיש צורך בקיום דיון: למשל, מקום שיש מחלוקת בעניין מצב ההליך התכנוני, שאינה ניתנת להכרעה על פי המסמכים שצורפו על ידי הצדדים.

ד. במקרים בהם יש לדעת התביעה מקום לקיים דיון במעמד שני הצדדים – הנכם מתבקשים לבקש זאת באופן מפורש במסגרת התגובה בכתב.

2. דיון בבקשה לעיכוב ביצוע גזר דין שעניינה ה"עונש" בלבד (בקשה שעניינה הוא אחד מהעונשים הקבועים בחוק העונשין: קנס, מאסר, מאסר על-תנאי וכיו"ב)

הדיון מתקיים מכוח סעיף 87 לחוק העונשין וחייב להיעשות במעמד הצדדים (במרבית המקרים הוא ייעשה במסגרת הערעור, בטרם הפך פסק הדין לחלוט).

3. בקשה לעיכוב ביצוע גזר דין, הכוללת בקשה לעיכוב ביצוע רכיב או רכיבים עונשיים ועמה בקשה לעיכוב ביצוע צו (כבמקרה שנדון בפסק הדין המצ"ב)

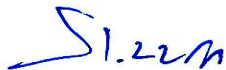
ככלל, יש לקיים את הדיון לפי סעיף 87 לחוק העונשין, במעמד שני הצדדים. עם זאת, בית המשפט רשאי להחליט לפצל את הדיון על פי נושאו: להחליט בבקשה לעיכוב ביצוע הצו ללא דיון במעמד שני הצדדים ולקיים דיון במעמד הצדדים רק לעניין הרכיבים העונשיים שבגזר הדין.

4. אני מבקש להדגיש כי העמדה האמורה משקפת את עמדת פרקליטות המדינה. סוגייה זו טרם נדונה בבית המשפט העליון וממילא טרם הוכרעה על ידו (כפי שהפצתי לידיעתכם לפני מספר שבועות, נראה שלעת הזו כבוד השופט רובינשטיין בדעה אחרת – אך יש לזכור כי דבריו נאמרו ונכתבו בלא שהתקיים דיון בסוגייה זו, וכי עמדתנו זו לא הוצגה בפניו).

5. בשלב זה ועד להודעה אחרת, הנכם מתבקשים לטעון בפני בתי המשפט על פי העמדה המשפטית שבהנחייה זו. בכל מקרה של שאלה, או במקרים בהם הנכם מתבקשים להגיש טיעונים בכתב, הנכם מתבקשים ליצור קשר וליידע את הפרקליט האחראי במחלקה.

אין מניעה כי הנחייה זו תוצג על ידיכם לבית המשפט.

בברכה,

חובב ארצי

מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין

העתק: פרקליט המדינה

המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים)